

نیمه اول شهریور ۱۴۰۲

جامعه و فرهنگ قرقیزستان

شماره مسلسل: ۱۰۲

دوره جدید - شماره ۲۲

رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در قرقیزستان

رایزنی فرهنگی
سفارت جمهوری اسلامی ایران در قرقیزستان

دو هفته نامه جامعه و فرهنگ قرقیزستان

نشریه فارسی رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در قرقیزستان

مدیرمسئول و سرویراستار: ابوذر طوقانی

گردآوری و ترجمه مطالب: جاوید میرزایف

طراحی و صفحه آرایی: النورا نوسوبعلی یوا

نقل مطالب با ذکر منبع بلامانع است.
درج مطالب در این نشریه الزاماً به معنی تأیید تام و تمام محتوای آنها نیست.

قرقیزستان، بیشکک، خیابان عشق آباد، شماره ۲۵

+۹۹۶۳۱۲۹۰۳۷۹۹

raizani.ir.kg@mail.ru

https://t.me/iran_culture_kg

https://www.instagram.com/iran_culture_kyrgyzstan/

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100083784185016>

https://www.youtube.com/channel/UCprdXoZpYgFENpOI_3KmdlG

<https://ky.icro.ir/Bishkek>

درباره ماهنامه «جامعه و فرهنگ قرقیزستان»

شناخت و درک صحیح جامعه و فرهنگ کشورهای دیگر به ویژه کشورهای همسایه و پیرامون، پایه و اساس برقراری و توسعه روابط فرهنگی با آنهاست و بدون این شناخت، سیاستگذاری، برنامه ریزی و فعالیت فرهنگی بین المللی و منطقه ای اعتبار و اثربخشی مناسبی نخواهد داشت. توسعه صحیح روابط فرهنگی ایران و منطقه آسیای مرکزی (در اینجا قرقیزستان) نیز مستلزم دستیابی به درکی درست و مبتنی بر واقعیات عینی از جامعه و فرهنگ امروز این کشورها و مردمانی است که در این منطقه زندگی میکنند.

ارائه تصویری روشن و مبتنی بر عینیات از جامعه و فرهنگ آسیای مرکزی و تحولات، سیاست ها، برنامه ها و اقدامات مهم این کشورها در حوزه جامعه و فرهنگ می تواند ضمن کمک به تأمین اشراف خبری-اطلاعاتی نظام به مسائل و تحولات دینی فرهنگی منطقه و محیط بین الملل، مراکز و نهادهای تصمیم گیر در داخل کشور را در اتخاذ سیاست ها و راهبردهای بلندمدت و کوتاه مدت فرهنگی و تنظیم روابط فرهنگی بر اساس مختصات هر یک از کشورهای منطقه یاری نماید.

رایزنی فرهنگی سفارت ج.ا.ایران در جمهوری قرقیزستان با درک این مسئله و با وقوف بر اهمیت اطلاع رسانی درست و به موقع از تحولات و رویدادهای فرهنگی اجتماعی منطقه، تهیه و انتشار دوهفته نامه «جامعه و فرهنگ قرقیزستان» را از جمله برنامه های ثابت خود قرار داده است. حفظ و استمرار روند شکل گرفته و نهادینه شده برای تهیه و انتشار این نشریه، تنوع و غنای محتوای آن، در طول این سال ها به عنوان یک سیاست و خط مشی کلی از سوی نمایندگی فرهنگی دنبال شده است.

در سال پنجم (۱۴۰۲) انتشار این نشریه و در دوره جدید فعالیت رایزنی، تلاش می شود ارائه محتوای غنی، اخبار رویدادهای فرهنگی قرقیزستان و در موارد مقتضی ارائه تحلیل روند رویدادها و همزمان افزایش کیفیت طراحی و صفحه آرایی بیش از پیش مورد توجه و اهتمام قرار گیرد. امید می رود خوانندگان مطالب این دوهفته نامه با ارائه نقطه نظرات و پیشنهادات ما را در ارتقای کیفیت و محتوای مطالب یاری نمایند.

ابوذر طوقانی

رایزن فرهنگی ج.ا.ایران در

بیشکک - قرقیزستان

فهرست مطالب این شماره:

- اشغال نامرئی: چگونه بریتانیای کبیر قرقیزستان را تسخیر کرد ۵
- افتتاح مرکز زبان فارسی و تمدن ایران در دانشگاه دولتی قرقیزستان ۷
- اظهار نظر جباروف در مورد تحقیقات در مورد «SK Development» و ساخت آکادمی فوتبال «بارسلونا» ۸
- افتتاح دفتر مرکزی جدید اداره دینی مسلمانان قرقیزستان ۱۱
- رایزنی‌های سیاسی بین وزارتخانه‌های خارجه جمهوری قرقیزستان و دولت فلسطین ۱۲
- کمیته دولتی امنیت ملی نحوه صحیح نماز خواندن را نشان می‌دهد و به اجتناب از اسلام رادیکال فرا می‌خواند ... ۱۴
- صادر جباروف از مرکز فرهنگی اسلامی جدید جلال آباد بازدید کرد ۱۵
- برگزاری دوره‌ها برای مؤسسات آموزشی مذهبی و مراکز مذهبی زنان به ابتکار کمیسر حقوق کودک ۱۶
- بازگرداندن شهروندان قرقیزستان از سوریه در چارچوب برنامه «آیکول» ۱۷
- ملت سالم باشد، کشور سالم می‌شود. مصاحبه‌ای دیگر با صادر جباروف ۱۸
- روسیه شروع به ساخت مدارس در قرقیزستان کرد ۲۱
- اخبار کوتاه ۲۵

اشغال نامرئی: چگونه بریتانیای کبیر قرقیزستان را تسخیر کرد

۱ شهر یور

أنور حاجی یف

پس از فروپاشی اتحاد شوروی، آسیای مرکزی به یک لقمه چرب برای تعدادی از کشورهای غربی تبدیل شد و بریتانیا در این راستا بیشتر از بقیه دیده می‌شود. در طول سال‌های استقلال قرقیزستان دست‌های پادشاهی آنچنان به تمام عرصه‌های زندگی این کشور رسیده است - از سیاست گرفته تا کشاورزی و آموزش کودکان - که اکنون راحت‌تر بگوییم که به کجا نرسیده است.

عالیجناب‌های خاکستری‌پوش سرویس‌های اطلاعاتی بریتانیا هزاران سازمانی هستند که زیر عنوان سازمان‌های غیرانتفاعی، بنیادها، رسانه‌ها و سازمان‌های دیگر، از جمله سازمان‌های حمایت از حقوق بشر، پنهان شده‌اند، اگرچه مشخص است که آنها واقعاً از حقوق و منافع چه کسانی محافظت می‌کنند.

البته کسانی که به طور مستقیم یا غیرمستقیم بر سیاست کشور تأثیر می‌گذارند، بزرگترین خطر هستند. آنها بیش از ۱۵ درصد نیستند، اما آنها هستند که سهم بزرگی از سرمایه‌گذاری بریتانیایی را دریافت می‌کنند و این صدها هزار دلار است. این پول برای رشوه دادن به مقامات، روزنامه‌نگاران، بازرگانان و حتی رهبران مذهبی استفاده می‌شود.

بریتانیایی‌ها از اعمال نفوذ کامل بر قرقیزستان با استفاده از هر فرصتی دریغ نمی‌کنند. کافی است به یاد بیاوریم که چگونه آنها از طریق سیاستمداران و رسانه‌های دست‌پرورده و اعتراضات هدایت شده سعی کردند از پیوستن قرقیزستان به اتحادیه اقتصادی اوراسیا (EAEU) جلوگیری کنند.

صادر جباروف رئیس‌جمهور قرقیزستان به نمونه دیگری از نفوذ تهاجمی بر زندگی داخلی کشور اشاره کرد: «نمایندگان سازمان‌های غیردولتی همیشه مخالف بوده‌اند و این بار نیز مخالفت می‌کنند و تصویری سیاه را ترتیب می‌دهند، در سایت‌های خارجی می‌نویسند که ما قدرت را غصب کرده‌ایم».

بر خلاف ایالات متحده، که خیلی این واقعیت را پنهان نمی‌کند که سازمان‌های نفرت‌انگیزی مانند NED، USAID، بنیاد سوروس، بنیاد فورد، بنیاد اوراسیا و بسیاری دیگر را تامین مالی می‌کند، بریتانیا ترجیح می‌دهد مخفیانه عمل کند، بدون

روابط عمومی و سر و صدای غیر ضروری. به سبک همان «عالیجناب خاکستری پوش»، آنها کار می‌کنند، اطلاعات جمع‌آوری می‌کنند، پولی را تخصیص می‌دهند که از طریق آن بر تصمیمات خاصی تأثیر می‌گذارند.

یکی از نمونه‌های بارز پروژه‌های حمایت از پارلمان‌تاریسم از طریق فعالیت‌های «جوغورقو کینش» (شورای عالی - نام پارلمان قرقیزستان) است - جلسات متعدد و «آموزش‌ها» برای نمایندگان، فعالان اجتماعی و روزنامه‌نگاران محلی توسط دولت دلسوز بریتانیا هزینه می‌شد. جالب‌ترین چیز این است که بریتانیایی‌های محتاط توانستند آنها را از طریق سازمان‌های تحت حمایت آمریکا برگزار کنند.

با این حال، «اقدامات» عمومی نیز وجود داشت. سه سال پیش گارت سفیر بریتانیا در قرقیزستان کنفرانس‌های ویدئویی بسته‌ای را بین سازمان‌های اطلاعاتی بریتانیا و آمریکا با رهبری و فعالان رسانه‌های و سازمان‌های غیردولتی محلی ترتیب داد.

در این نشست نمایندگان NED, USAID و مرکز مطبوعات خارجی (وزارت امور خارجه) نیز حضور داشتند. افرادی از Internews و خبرگزاری «کاروانسرای» که از سوی پنتاگون حمایت مالی می‌شود و همچنین شعبه محلی رادیو آزادی («آزاتیق») نیز شرکت کردند. طبیعتاً افرادی از KLOOP و SUPER KG هم بودند.

کارشناسان معتقدند که لندن اخیراً به تدریج از سایه بیرون می‌آید. دلیل این امر ساده است - بریتانیا تصمیم گرفت آشکارا حقوق خود را برای نفوذ در آسیای مرکزی به طور کلی و در قرقیزستان به طور خاص اعلام کند و برای این هر وسیله‌ای خوب است، حتی ادغام با سرویس‌های اطلاعاتی آمریکا که تلاش می‌کنند بر روندهای کشور تأثیر بگذارند. گاهی این ادغام آنقدر پیچیده است که حتی متخصصان جرات نمی‌کنند بگویند کدام یک از پروژه‌ها توسط آمریکا تهیه و تامین مالی می‌شود و کدام یک از لندن آمده و هزینه آن را بریتانیا پرداخت می‌کند.

البته، سازمان‌های خاص طرفدار بریتانیا به اندازه کافی وجود دارد. یکی از مشهورترین آنها، سازمان تحقیقات جرایم و فساد سازمان یافته (OCCRP) در روزنامه‌نگاری شبه تحقیقی است که به منافع بریتانیا اختصاص دارد. در واقع، این انجمنی از روزنامه‌نگاران غربی است که با سیاستمداران و دولت‌های غیرهمسو مخالفت می‌کنند، که بدیهی است مقامات قرقیزستان در میان آنها هستند. مطالب تهیه شده توسط این سازمان به طور سنتی توسط نشریات انگلیسی مانند Financial, Guardian, Times, BBC, Time، الجزیره رسماً قطری و Le Soir فرانسوی‌زبان منتشر می‌شود.

آرزوی OCCRP این است که اوضاع را در قرقیزستان بی‌ثبات و با حمایت سازمان‌های غیرانتفاعی و رسانه‌های مخالف تصویری منفی از مقامات آن ایجاد کند. اینچنین بعید نیست که بریتانیای کبیر اندیشه تدارک و سازماندهی توطئه دیگری در این کشور، یعنی «انقلاب رنگی» را از سر به در نکرده است، اما اکنون سوال اصلی این است که آیا مردم قرقیزستان به آن نیاز دارند؟

منبع:

https://www.vb.kg/doc/431847_nevidimaia_okkypaciaa_kak_velikobritaniia_zahvatila_kyrgyzstan.html

افتتاح مرکز زبان فارسی و تمدن ایران در دانشگاه دولتی قرقیزستان

۳ شهریور

دانشگاه دولتی قرقیزستان به نام ایشنالی آرابایف گزارش داد که در تاریخ ۳ شهریور در این موسسه آموزشی مرکز زبان فارسی و تمدن ایران افتتاح شد.

هدف از افتتاح این مرکز مطالعه فرهنگ و تاریخ کهن مردم ایران، آموزش زبان فارسی، آشنایی با سنت‌ها و آداب و رسوم یکی از اولین تمدن‌های جهان و گسترش دایره دانشجویانی است که در این راستا تحصیل می‌کنند.

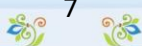
گفته شد که مرکز زبان فارسی و تمدن ایران گامی بلند در جهت تحکیم روابط دوجانبه جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قرقیزستان با هدف غنی‌سازی متقابل، همکاری و توسعه روابط دوستانه بین دو کشور در حوزه آموزش عالی است.

این مرکز در مفر گروه زبان‌شناسی بنیادی و کاربردی دانشکده زبان‌های جهان و روابط بین‌الملل قرار دارد.

مراسم افتتاحیه با حضور غلامحسین یادگاری سفیر جمهوری اسلامی ایران در جمهوری قرقیزستان، پروفیسور علی پورمند محسنی نماینده دانشگاه بین‌المللی ایران به نام المصطفی در آسیای میانه، قایرات ایمانالی‌یف معاون اول وزیر فرهنگ، اطلاعات، ورزش و سیاست جوانان قرقیزستان، گولجیگیت توفتوشوف رئیس بخش علوم وزارت آموزش و علم قرقیزستان، پروفیسور آیگول ابدراپوا رئیس دانشگاه، آیسولو بیشتنوا معاون علمی، روابط بین‌الملل و نوآوری و نمایندگان دانشگاه برگزار شد.

منبع:

<https://kabar.kg/news/v-kgu-imeni-i.arabaeva-otkrylsia-tcentr-iazyka-farsi-i-iranskoi-kul-tury/>

اظهار نظر جباروف در مورد تحقیقات در مورد «SK Development» و ساخت آکادمی فوتبال «بارسلونا»

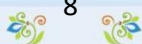

۴ شهریور

صادر جباروف در مصاحبه با خبرگزاری «خبر» به سوالاتی در مورد ساخت آکادمی فوتبال «بارسلونا» در قرقیزستان و خصوصی سازی اموال «آرورا پلیوس» پاسخ داد.

- خبرگزاری Kloop در تحقیقات خود به دخالت بستگان قَمچی بیک تاشی یف رئیس کمیته دولتی امنیت ملی و شرکت روسی Rosatom در ساخت آکادمی فوتبال «بارسلونا» در قرقیزستان اشاره می کند. مقاله همچنین در مورد ارتباط احتمالی بستگان شما با این پروژه صحبت می کند. توضیح دهید هدف اصلی آمدن چنین باشگاه فوتبال نامداری به کشورمان چیست؟

- پاسخ خود را به سؤال شما با خطاب به کسانی که خود را روزنامه نگار آزاد می نامند، اما برای هیئت تحریریه سایت هایی مانند Kloop کار می کنند، آغاز می کنم. شما از همان ابتدا چنین رویکردی را انتخاب کرده اید که فقط ضرر برای قرقیزها داشته باشید، نه منفعت. اینجوری دیگر نمی شود. من از شما یک خواهش دارم: اگر نمی توانید به نفع قرقیزستان کار کنید، حداقل ضرر نرسانید. با بیان تنها نکات منفی و جستجوی یک گره در همه چیز، سرمایه گذاری را که آماده سرمایه گذاری میلیاردی در کشور هستند، می ترسانید. بهتر است خوشحال باشیم که تاشی یفها و جباروفها فرصت ها را به داخل کشور می کشند و آنها را از آن خارج نمی کنند. شما زمانی از کسانی که دولت را غارت کردند، اموال به دست آمده را به خارج بردند و با میلیون ها دلار در کشورهای دیگر کارخانجات ساختند و در آنجا ویلاها و آپارتمانها خریدند، تمجید کردید. آنها از بودجه

دولتی - از جیب مالیات‌دهندگان - به شما پول دادند، به همین دلیل شما از آنها تعریف کردید. اما ما نمی‌توانیم پول مردم را به شما بدهیم. پول آنها باید به نفع آنها کار کند!

حالا برویم سر اصل مطلب. بله، تاشی‌یف‌ها، جباروف‌ها و سرمایه‌گذاران خارجی در این پروژه مشارکت دارند. این پروژه با سرمایه خصوصی در حال اجراست. حتی یک صوم از بودجه دولت هزینه نشده است.

تنها چیزی که دولت در آن کمک کرد، اختصاص یک سایت به مساحت ۱۶ هکتار برای ساخت و ساز بود. این ۱۶ هکتار را آکادمی «بارسلونا» در آینده ۱۶ برابر جبران خواهد کرد. این یک پروژه اجتماعی است. ۱۵-۱۰ سال دیگر بچه‌های ما در مسابقات جهانی شروع به رقابت می‌کنند. که گفته که بازیکنان ما از آفریقایی‌ها بدتر هستند؟ چه اشکالی دارد که فرزندانمان را به این آکادمی بفرستیم و به آنها فرصت دهیم تا در آینده وارد بهترین باشگاه‌های فوتبال جهان شوند؟

کی شما یاد خواهید گرفت که نگران کشور خود باشید؟ اگر از مگس فیل بسازید و فقط منفی بنویسید، چه سرمایه‌گذاری به سراغ ما می‌آید؟ از کجا چیزی خوب پیدا می‌شود؟ اگر در همه چیز به دنبال بدی باشید، مگر روح شما در بدی فرو نمی‌رود؟

خوب، حالا در مورد ربط جباروف‌ها و تاشی‌یف‌ها به این پروژه می‌گویم. تاشی‌یف‌ها پاکسازی یک سایت متروکه در جلال آباد را آغاز کردند تا یک آکادمی فوتبال در آن بسازند. ساخت آن به پایان رسیده است. ما آن را در ۷ شهریور به همراه خوان لاپورتا رئیس «بارسلونا» افتتاح خواهیم کرد. با انتقال این آکادمی به آکادمی بیشکک که توسط باشگاه اسپانیایی ساخته می‌شود، موافقت شد. تاشی‌یف‌ها و جباروف‌ها در این پروژه شرکت می‌کنند و از چنین مزایایی بهره می‌برند. به این ترتیب، دو آکادمی در قرقیزستان احداث می‌شوند: یکی - در شمال، دیگری - در جنوب. آکادمی جلال آباد شعبه می‌شود. در اینجا چیزی برای پنهان کردن نیست.

اگر Kloop و سایت‌های دیگر آماده ساختن چیزی مشابه باشند، ما به آنها نیز زمین اختصاص خواهیم داد. اگر می‌توانند، باشگاه‌های منچستر یا رئال مادرید را وارد کشور کنند. مشکلی وجود ندارد.

هیچ کس بناهای ساخته شده را از کشور خارج نخواهد کرد. اگر شخصی شروع به حمل و نقل یک ساختمان ۲۰ طبقه کند، آنگاه می‌توانید غوغا کنید. به همین اکتفا می‌کنم. بار دیگر تکرار می‌کنم، این پروژه فقط به نفع دولت است. من همیشه به تاشی‌یف‌ها و جباروف‌ها می‌گویم: «بچه‌ها، کاری به ضرر دولت نکنید. در مسائل پرسنلی، سیاسی و اقتصادی دخالت نکنید. چیزی را از کشور خارج نکنید، بلکه برعکس، سرمایه‌گذاری را به داخل کشور جذب کنید. ما اشتباهات پیشینیان خود را تکرار نخواهیم کرد».

— خبرگزاری Politklinika تحقیقات خود را در مورد حقایق مشکوک در مورد شرکای تجاری باقی‌یاف

رئیس‌جمهور سابق منتشر کرد. این مقاله به خصوصی‌سازی غیرقانونی اموال «آورورا پلیوس» و تشکیل یک پرونده جنایی توسط کمیته دولتی امنیت ملی در مورد این واقعیت اشاره می‌کند. گزارش شده است که گروهی از افراد، از جمله آلکسی کونف رئیس «SK Development» در این امر دخیل هستند. تحقیقات مربوط به ارتباط رستم جباروف پسر رئیس‌جمهور و آرزوی بیک بورخانوف دوستش با آلکسی کونف است. آیا این مقاله را خوانده‌اید؟ نظر شما در مورد آن چیست؟

- من به این سوال شما هم پاسخ مشخصی خواهم داد. من شش ماه پیش و بدون Politklinika در این مورد تحقیق کردم. من قبلاً در مورد کونف چیزی نشنیده بودم. بعد از دستگیری از او مطلع شدم. او حدود ۳ میلیون دلار از بانک Keremet وام گرفت و از پرداخت طفره رفت. شما خود می‌دانید که این بانک دولتی است. ما او را وادار کردیم که کل مبلغ را پرداخت کند. ما ۴ ویلا و ۳۳ آپارتمان واقع در قلمرو هتل Avrorra Plus را، که متعلق به ماگسیم باقی‌یاف بود، به ترازنامه دولت منتقل کردیم. از سال ۲۰۱۰، مقامات، که نامشان را نمی‌برم، این ملک را تصاحب کرده و از آن استفاده می‌کردند. اکنون این ملک کاملاً مال دولت است.

تحقیقات Politklinika حاکی از آن است که شرکت SK Development در مناقصه ساخت باشگاه گلف برنده زمینی به مساحت ۹۲ هکتار در روستای قوش کول شده است. من گروهی را به آنجا برای بررسی فرستادم، پس از آن معلوم شد

که سرنوشت این مکان شبیه به سرنوشت سلسله نیروگاه‌های برق آبی بالادست رودخانه نارین است. هنوز قبل از شروع ساخت و ساز، قیمت پروژه ۱۰ برابر بیشتر برآورد شد. خوب شد که ساخت و ساز فقط در مرحله اولیه بود. آنها به ساختن نرسیده بودند، فقط کمی زمین را صاف کردند. ما بلافاصله همه چیز را متوقف کردیم. اگر این کار را نمی‌کردیم، آنها با یک میلیون دلار آنجا دو ساختمان می‌ساختند و کار را متوقف می‌کردند و پروژه را با قیمت ۱۰ میلیون دلار به فروش می‌رساندند. به این ترتیب، این پروژه نیز به مانند سلسله نیروگاه‌های برق آبی بالادست رودخانه نارین بر گردن دولت گذاشته می‌شد. ما هنوز ۴۰ میلیون دلار بابت این پروژه به روسیه بدهکار هستیم، زیرا در دادگاه بین‌المللی باختیم.

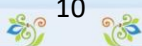
از ترس اینکه این ۹۲ هکتار در قوش کول را هم از دست بدهیم، رستم را به آنجا فرستادم تا بر ساخت و ساز تا انتها نظارت و برآورد پروژه را بررسی کند. خوب شد که این کار را کردم. SK Development نتوانست ساخت و ساز را تکمیل کند، زیرا آنها چنین پولی نداشتند. آنها منتظر تایید صندوق توسعه قرقیزستان و روسیه برای وام بودند. اما این صندوق به دلیل سابقه اعتباری بد این شرکت از تأمین مالی خودداری کرد. آنها قبلاً از بازپرداخت وام صادر شده توسط بانک Keremet طفره رفته بودند.

اکنون رستم مشغول جستجو و جذب سرمایه‌گذار است. به او اعتماد دارند. خبر دارم که به دلیل مشارکت او در مذاکرات برخی‌ها شروع به اجرای پروژه کرده‌اند. اگر شما نیز توانایی جذب سرمایه‌گذاری در کشور را دارید، حملات خود را بس کنید و در این مسیر تلاش کنید. مانند برخی از ثروتمندان قرقیز در خارج از کشور کارخانجات بسازید. در قرقیزستان بسازید. اگر سرمایه‌گذار آشنا دارید یا فرصت سرمایه‌گذاری دارید، در ساخت و ساز شرکت کنید. در به روی همه باز است. دولت تنها با مشارکت سرمایه‌گذاران توسعه خواهد یافت. در حالی که ما ۳۰ سال است که در اینجا با هم دعوا می‌کنیم و می‌خواهیم چرخ را دوباره اختراع کنیم، کشورهای همسایه در حال پرواز به فضا هستند. من در حال حاضر روی آن کار می‌کنم که در مدت کوتاهی به همسایگان خود برسم.

مهمتر از همه این است که نه جباروف‌ها و نه تاشی‌یف‌ها به ضرر دولت کار نمی‌کنند. من هر فرصتی برای کنترل این را دارم. آنها فقط چیزهای خوب را به کشور جذب خواهند کرد و اشتباهات پیشینیان خود را تکرار نخواهند کرد.

منبع:

<https://kabar.kg/news/sadyr-zhaporov-prokomentiroval-rassledovaniia-ob-sk-development-i-stroitel-stve-futbol-noi-akademii-barselona/>

افتتاح دفتر مرکزی جدید اداره دینی مسلمانان قرقیزستان

۵ شهر یور

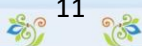
۵

شهر یور در بیشکک مراسم افتتاحیه دفتر مرکزی نوساز اداره دینی مسلمانان قرقیزستان (مفتیات) برگزار شد. این افتتاحیه با حضور مدتی بیک بوکویف مشاور رئیس جمهور، نمایندگان مجلس، تویگون بای ابدیقاروف رئیس کمیسیون دولتی امور ادیان، کارمندان مفتیات به ریاست حضرت مفتی ضمیر قاری راکییف، قضات، ائمه جماعات، مدیران مدارس اسلامی، مدیریت بنیاد خیریه «اسماعیل ماترائیموف»، علمای دین، چهره‌های دینی، نمایندگان بنیادهای مختلف و شهروندان برپا گردید. دمیر موخیدینوف معاون اول شورای مفتیان روسیه، نورالدین حاجی خالق نظروف رئیس اداره مسلمانان ازبکستان و هیئت مذهبی قزاقستان به سرپرستی نوروپای حاجی تاغان اولو مفتی مسلمانان قزاقستان شاهد این مراسم بودند. در این مراسم به تعدادی از روحانیون به رهبری حضرت مفتی ضمیر قاری راکییف با اهدای لوح سپاس از سوی ریاست جمهوری و ریاست کابینه وزرای قرقیزستان قدردانی شدند. در بخش دوم مراسم اهدای جوایز به معاون اول شورای مفتیان روسیه، رئیس اداره مسلمانان ازبکستان و مفتی اعظم مسلمانان قزاقستان نشان عالی «همبستگی» مفتیات قرقیزستان اعطا شد.

علاوه بر این، مفتیات مدال‌های بالاترین درجه را به افرادی اهدا کرد که سهم قابل توجهی در توسعه اسلام، گسترش ارزش‌های سنتی، یکپارچگی دولت، وحدت مردم، صلح در سرزمین مادری و همچنین توسعه اداره دینی مسلمانان قرقیزستان داشته‌اند.

منبع:

<https://muftiyat.kg/janylyktar/46131/>

رایزنی‌های سیاسی بین وزارتخانه‌های خارجه جمهوری قرقیزستان و دولت فلسطین

۶ شهریور

۶ شهریور ۱۴۰۲ رایزنی‌های سیاسی بین وزارت امور خارجه جمهوری قرقیزستان و وزارت امور خارجه و مهاجرین کشور فلسطین در چارچوب سفر رسمی وزیر امور خارجه و مهاجرین کشور فلسطین، آقای ریاض المالکی، به جمهوری قرقیزستان در ۶ شهریور ۱۴۰۲ در اقامتگاه دولتی Ala-Archa برگزار شد که در آن طیف گسترده‌ای از مسائل توسعه همکاری بین دو کشور مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

در جریان مذاکرات رسمی، اهمیت تقویت بیشتر گفتگوهای سیاسی و تشدید تعاملات در حوزه‌های مختلف به تفاهم رسید. طرفین به نتایج اولین دیدار در تاریخ روابط قرقیزستان و فلسطین بین صادر جباروف رئیس‌جمهور قرقیزستان و محمود عباس رئیس‌جمهور فلسطین که در تاریخ ۱۶ ژوئن ۲۰۲۳ در بیشکک برگزار شد، اشاره کردند.

با توجه به فرصت‌های موجود و در پی بحث و بررسی مسائل تجاری، اقتصادی، فرهنگی و بشردوستانه بین قرقیزستان و فلسطین، روسای وزارت خارجه دو کشور برای توسعه همکاری‌های دوجانبه در زمینه‌های مختلف ابراز علاقه کردند. به همین منظور، طرفین به قصد متقابل برای کمک به ایجاد کمیسیون مشترک قرقیزستان و فلسطین و شورای تجارت برای ارتقای همکاری‌های تجاری و اقتصادی بین دو کشور اشاره کردند.

همزمان اسناد دوجانبه در زمینه همکاری در حوزه بهداشتی، فرهنگی، کشاورزی و همچنین وزارت خارجه و خبرگزاری‌های ملی دو کشور امضا شد.

طرفین با افتتاح سفارت فلسطین در بیشکک موافقت کردند. چین بیک کولوبایف نیز به نوبه خود آمادگی وزارت امور خارجه جمهوری قرقیزستان را برای ارائه کمک‌های لازم به طرف فلسطینی در این روند اعلام کرد. در عین حال، طرف قرقیزی در نظر دارد یکی از سفارتخانه‌های خود را همزمان در فلسطین مقیم کند.

همچنین در جریان این گفتگوها، تبادل نظر گسترده در مورد موضوعات مهم دستور کار بین‌المللی و منطقه‌ای از جمله وضعیت فلسطین، افغانستان و سایر کشورها صورت گرفت.

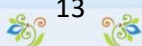
همچنین یکی از موضوعات مهم در دستور کار مذاکرات، تعامل قرقیزستان و فلسطین در چارچوب فعالیت‌های سازمان‌های بین‌المللی مانند سازمان ملل متحد، سازمان همکاری اسلامی و یونسکو بود.

طرف قرقیزی بر تعهد سنتی برای حمایت از مردم برادر فلسطین در عرصه بین‌المللی و حل و فصل عادلانه و مسالمت‌آمیز مناقشه فلسطین و اسرائیل بر اساس اصول و هنجارهای شناخته شده جهانی حقوق بین‌الملل و قطعنامه‌های مربوطه سازمان ملل و سازمان همکاری اسلامی تاکید کرد.

در خاتمه، طرفین با اشاره به محتوای این مذاکرات ابراز امیدواری کردند که این دیدار در جهت تقویت روابط قرقیزستان و فلسطین در دو قالب دوجانبه و چندجانبه باشد.

منبع:

<https://mfa.gov.kg/ru/osnovnoe-menyu/press-sluzhba/prikreplennye-novosti/sostoyalis-politicheskie-konsultacii-mezhdu-vneshnepoliticheskimi-vedomstvami-kyrgyzskoy-respubliki-i-gosudarstva-palestina>

کمیته دولتی امنیت ملی نحوه صحیح نماز خواندن را نشان می‌دهد و به اجتناب از اسلام رادیکال فرا می‌خواهند

۷ شهریور

کمیته دولتی امنیت ملی و اداره دینی مسلمانان قرقیزستان از مسلمانان می‌خواهند که به اسلام سنتی پایبند باشند و از جنبش‌های رادیکال و غیرسنتی پرهیز کنند.

به گزارش سرویس مطبوعاتی کمیته دولتی امنیت ملی، تعدادی از شهروندان به طور مستقل در کشورهای دیگر بر اساس اصول جنبش‌های مذهبی که برای جمعیت قرقیزستان سنتی نیست، آموزش دینی می‌بینند و با بازگشت به وطن شروع به گسترش ایده‌های جنبش‌های بیگانه می‌کنند و گاهی اوقات فراتر از قانون می‌روند.

به گفته سرویس‌های امنیتی، در نتیجه گروه‌های مذهبی خاصی بر اساس «اصول درک تنگ‌نظرانه خود و عدم شناخت آموزه‌های علمای برجسته اسلام» در جامعه ظاهر می‌شوند و در نتیجه عدم مدارا نسبت به سایر مؤمنان ایجاد می‌شود.

کمیته دولتی امنیت ملی به عنوان مثال از جنبش مذهبی غیرسنتی سلفیه نام برد. این نهاد گفت که سلفی‌ها در نماز واژه «آمین» را با صدای بلند می‌گویند، پاهای خود را بیش از حد پهن می‌گذارند، در حین «تکبیر» دستان خود را فقط تا سینه بالا می‌برند و همچنین هنگام نماز «افعال کثیره» به خود روا می‌دانند که بر اساس هنجارهای مذهب حنفی غیرقابل قبول است.

منبع:

<https://svodka.akipress.org/news:1975492?from=svodka&place=newstopic>

صادر جباروف از مرکز فرهنگی اسلامی جدید جلال آباد بازدید کرد

۷ شهریور

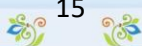
صادر جباروف رئیس‌جمهور قرقیزستان امروز، ۷ شهریور، در چارچوب سفر کاری به استان جلال آباد از مرکز فرهنگی اسلامی جدید به نام پدرش - حاج نور خواجه پسر مستولی - در شهر جلال آباد بازدید کرد. در جریان آشنایی، رهبر کشور بیان داشت که با توجه به اینکه اکثر جمعیت قرقیزستان معتقد به اسلام هستند، مسلمانان مکان جدیدی برای عبادت خواهند داشت. این مرکز اسلامی با نیت خیر برای افزایش سواد دینی در بین مردم ساخته شده است.

صادر جباروف از ساختمان دو طبقه جدید مرکز بازدید کرد. در طبقات اول و دوم جای برای نمازگزاران ۴۵۰ نفر وجود دارد. رئیس‌جمهور با هیئت خود در این مرکز جدید نماز جماعت خواندند. ضمناً سه اتاق در طبقه هم کف با تمامی شرایط برای آموزش راحت ائمه جماعات تجهیز و یک خوابگاه نیز برای مهمانان خارجی در محوطه مرکز ساخته شده است. ساخت این مرکز در اوت ۲۰۲۲ آغاز شد و در اوت ۲۰۲۳ به طور کامل به پایان رسید.

منبع:

<https://president.kg/news/all/24495>

برگزاری دوره‌ها برای مؤسسات مذهبی و مراکز مذهبی زنان به ابتکار کمیسر حقوق کودک

۷ شهریور

به ابتکار آسِل چینبایوا، کمیسر حقوق کودکان جمهوری قرقیزستان، دوره‌های دو روزه در شهرهای اوش و بیشکک برای مؤسسات آموزشی مذهبی و مراکز مذهبی زنان، رهبران جوامع زنان و معلمان مدارس برگزار شد.

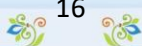
این دوره‌های آموزشی توسط انجمن عمومی زنان «متکلم» با حمایت صندوق جمعیت سازمان ملل متحد (UNFPA) و اداره دینی مسلمانان قرقیزستان سازماندهی و برگزار شد.

هدف اصلی این رویداد پیشگیری و واکنش موثر به آزار دختران و زنان، پیشگیری از ازدواج‌های زودهنگام است. در این دوره‌ها مسائل مربوط به روابط غیر خشونت‌آمیز بین اعضای خانواده، نقش پسر و دختر در خانواده، پیشگیری از طلاق، عفونت‌های دستگاه تناسلی و ... مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

در این مراسم نماینده تام‌الاختیار رئیس‌جمهور در استان اوش، نمایندگان کمیسیون دولتی امور ادیان، شهرداری‌های اوش و بیشکک و رئیس صندوق جمعیت سازمان ملل متحد (UNFPA) در قرقیزستان نیز حضور داشتند.

منبع:

<https://president.kg/news/all/24496>

بازگرداندن شهروندان قرقیزستان از سوریه در چارچوب برنامه «آیکول»

۸ شهریور

۸ شهریور، در چارچوب ماموریت بشردوستانه، برنامه «آیکول» برای بازگرداندن شهروندان قرقیزستان که در اردوگاهی در شمال شرق سوریه به سر می‌بردند، انجام شد.

به منظور اجرای فرمان رهبر کشور و دستور کابینه وزرای قرقیزستان، در تاریخ ۸ شهریور ۱۴۰۲، ۳۱ زن و ۶۴ کودک تبعه قرقیزستان با یک هواپیمای ویژه از سوریه به قرقیزستان برگردانده شدند.

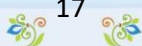
اجرای موفقیت‌آمیز مرحله دوم بازگرداندن اتباع قرقیزستان از سوریه به لطف تعامل هماهنگ نهادهای دولتی مجاز در زمینه سیاست خارجی، امنیت ملی، مراقبت‌های بهداشتی، تامین اجتماعی و مقامات انتظامی امکان‌پذیر شد.

طرف قرقیزی از دولت ایالات متحده آمریکا به دلیل ارائه تمامی کمک‌ها و حمایت‌های لجستیکی برای اجرای موفقیت‌آمیز این برنامه و همچنین از صندوق کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) و کمیته بین‌المللی صلیب سرخ ابراز تشکر ویژه می‌کند.

همچنین در چارچوب این ماموریت، هیئت قرقیزی بر اساس دستورات کابینه وزیران قرقیزستان، کمک‌های بشردوستانه با داروهای لازم برای نیازهای مردم شمال شرق سوریه ارائه کرد.

منبع:

<https://mfa.gov.kg/ru/osnovnoe-menyu/press-sluzhba/novosti/osushchestvleno-meropriyatie-aykol-po-repatriacii-grazhdan-kr-prebyvayushchih-v-lagere-na-severo-vostoke-sirii>

ملت سالم باشد، کشور سالم می‌شود. مصاحبه‌ای دیگر با صادر جباروف

۱۰ شهریور

این هفته در قرقیزستان سرشار از رویدادهای ورزشی بود. افتتاحیه آکادمی باشگاه فوتبال «بارسلونا» با حضور اسطوره‌های تیم کاتالان در جلال آباد برگزار و ساخت ورزشگاه جدید در روستای اوروک، نزدیک بیشکک آغاز شد. صادر جباروف رئیس‌جمهور در مصاحبه دیگری با خبرگزاری «خبر» از چگونگی ساخت تاسیسات جدید گفت و به تعدادی از سوالات دیگر پاسخ داد.

هواداران فوتبال شاهد رویداد شادی در آستانه روز استقلال در بیشکک شدند. پایتخت میزبان بازی اسطوره‌های باشگاه فوتبال «بارسلونا» و بازیکنان مشهور آسیایی بود. شما هم در این بازی دوستانه بازی کردید، اما در پایان نیمه اول تعویض شدید. آیا شما خسته شدید یا دلایل دیگری وجود داشت؟

نه، خسته نشدم. می‌توانستم هر دو نیمه را بازی کنم. دلیل تعویض من این بود که به کارلس پویول گفته شد که از من محافظت کند. اگر متوجه شده باشید، تا زمانی که من در زمین بودم، او از من دور نمی‌شد. حتی یک بار وقتی من شروع به هجوم کردم، او دستم را گرفت و من به او گفتم: «بدون دست گرفتن بازی کن، جوان‌مرد». او با لبخندی گفت: «Sorry».

اما باز هم به شدت مانع تلاش‌های من برای حمله می‌شد.

به طور کلی، تیم «بارسلونا» با مسئولیت کامل وارد بازی شد و در زمین نه مانند یک بازی دوستانه، بلکه مانند یک مسابقه قهرمانی رفتار کرد. خیال می‌کنید یک اسطوره فوتبال جهان که ۱۰ سال از من جوان‌تر است به من اجازه بازی می‌دهد؟ بنابراین تصمیم بر این شد که تیم خود را با بازیکنان جوان‌تر تقویت کنیم و من تعویض شدم. اما «بارسلونا»، «بارسلونا» است. ما با نتیجه ۳ بر صفر شکست خوردیم که این هم بد نیست. می‌ترسیدم با یک حساب بسکتبالی شکست بخوریم.

علاقه شما به فوتبال برای بعضی‌ها دلیلی برای انتقاد می‌شود که می‌گویند فقط بازی می‌کنید و کار دیگری انجام نمی‌دهید. چه پاسخی می‌توانید به آنها بدهید؟

قرقیزها ضرب‌المثلی دارند که می‌گوید «نه از زندگی خوب گله‌بان می‌شوند» یعنی افراد به اجبار گله بان می‌شوند. من وقت ندارم هر روز فوتبال بازی کنم. ما دو بار در سال بازی می‌کنیم: در ماه می و دسامبر در مسابقات فوتبال «میراث» در میان تیم‌های وزارتخانه‌ها. ما این مسابقات را پایه‌گذاری کردیم تا سرمشقی برای نسل جوان باشد و ورزش را ترویج دهیم تا اسیر مواد مخدر نشوند، مسیر خطرناک را طی نکنند و روزها پشت سر کامپیوتر ننشینند.

ورزش منبع سلامتی است. همه ما از پیر و جوان باید جوانان را وارد ورزش کنیم، زیرا بیهوده نیست که می‌گویند «ملت سالم باشد، کشور سالم می‌شود». من به کسانی که از من انتقاد می‌کنند، پاسخ می‌دهم. روز و شب را در اینترنت سپری نکنید. ورزش کنید. این برای شما سود بیشتری به همراه خواهد داشت. ورزش فقط منفعت دارد، هنوز به کسی آسیب نرسانده است.

آینده آکادمی‌های «بارسلونا» در جلال‌آباد و بیشکک را چگونه می‌بینید؟ آیا به این پروژه و پتانسیل شاگردان آنها اعتقاد دارید؟

چشم‌انداز آکادمی بسیار بزرگ است. ممکن است فوراً نتایج را نبینیم، اما در ۱۵-۱۰ سال آینده مطمئناً ما را خوشحال خواهند کرد. من معتقدم در بین فوتبالیست‌های جوان ما کسانی هستند که راه بازیکنان اسطوره‌ای را ادامه دهند. ما اکنون در حال ایجاد یک زمینه مساعد برای آنها هستیم.

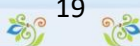
شما ساخت یک ورزشگاه را در روستای اوروک راه‌اندازی کردید. چه کسی این پروژه را تامین مالی می‌کند؟ آیا با آکادمی «بارسلونا» مرتبط است یا با بودجه کشور ساخته می‌شود؟

بودجه ساخت ورزشگاه توسط دولت تامین می‌شود. طبق استانداردهای بین‌المللی برای مسابقات بین‌المللی ساخته خواهد شد. ظرفیت آن طبق پروژه ۳۵ هزار تماشاگر خواهد بود.

به ابتکار شما، مدرسه ریاست جمهوری «عاقلمان» در چولپون آتا افتتاح شد. هدف اصلی این پروژه چیست و آیا مطمئن هستید که به آن خواهید رسید؟

هدف اصلی جمع‌آوری کودکان باهوش و با استعداد از سراسر کشور از پایه هفتم و آموزش ویژه آنها تا پایان فارغ التحصیلی و اعزام به دانشگاه‌ها است. پس از دریافت تحصیلات عالی، هر یک از آنها را به کار دولت استخدام می‌کنیم. زیرا از لحظه استقلال در قرقیزستان، آموزش پرسنل کاملاً به فراموشی سپرده شده است. در انتخاب پرسنل در کشور ما پارتی‌بازی رونق داشت. آموزش پرسنل در دوران اتحادیه شوروی از مراحل اولیه شروع می‌شد. ما نیز قصد داریم که نیروهای متخصص را از بنیاد تربیت دهیم. تنها از این طریق می‌توانیم متخصصانی تربیت کنیم که بتوانند آینده قرقیزستان را برای ۱۰۰ سال آینده پیش‌بینی و تعیین کنند. این برای آینده کشور ما بسیار مهم است. لاف نمی‌زنم، اما من می‌توانم ۳۰-۲۰ سال آینده را پیش‌بینی کنم که چه اتفاقی برای کشور می‌افتد و چگونه توسعه می‌یابد. معمولاً پیش‌بینی‌های من درست از آب در می‌آید. شاید این داده خدا است به من. بدیهی است که این هدیه الهی به اندازه متفاوتی به هر فردی داده می‌شود. با نگاه کردن به آنچه اتفاق می‌افتد، می‌توان در مورد آینده نتیجه‌گیری کنید.

اگر بتوانیم دانش‌آموزان این مدرسه را از نظر کیفی خوب آماده کنیم، در آینده آنها پرسنلی خواهند بود که می‌توانند ۱۰۰ سال آینده را پیش‌بینی کنند. اکنون قرن بیست و یکم است. قرن تکنولوژی. فناوری‌ها بیشتر توسعه خواهند یافت. بنابراین، ما باید از امروز پرسنل را با تمرکز بر قرن ۲۲ آموزش دهیم.

ما همین دیروز سی و دومین سالگرد استقلال را جشن گرفتیم. در آینده انشاءالله صدمین سالگرد را جشن خواهیم گرفت. آنگاه پرسنل امروزی مانند آب مورد تقاضا خواهند بود و خواهند توانست برای مدت طولانی تعیین کنند که با کدام دولت‌ها آینده مشابهی خواهیم داشت. آنها کاری را که ما شروع کرده‌ایم، به نحوه احسن ادامه خواهند داد.

قطعا به اهدافمان خواهیم رسید. برای این کار، هر یک از ما باید به طور مداوم شبانه روز کار کنیم.

اولین پیوند کلیه در بیمارستان قرقیزی-ترکی انجام شد. اقدامات بعدی در این راستا چه خواهد بود؟

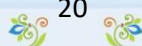
این اولین بار است که چنین اتفاقی در تاریخ کشور ما رخ می‌دهد. ما از ترکیه برادر خواستیم که ۱۴۰ پزشک به قرقیزستان اعزام کند تا متخصصان ما را برای ۲-۳ سال پیوند اعضای داخلی آموزش دهند. ما تمام شرایط لازم را برای آنها ایجاد کردیم. موافقت کردند و کار شروع شد. با استفاده از این فرصت، مایلیم از طرف همه مردم قرقیزستان از آقای رجب طیب اردوغان و پزشکان ترکیه تشکر کنم.

در کشور ما تقریباً بیش از ۳ هزار نفر مجبور به همودیالیز هستند. برای آنها، دولت سالانه ۳ میلیارد صوم اختصاص می‌دهد. اگر این مشکل را حل کنیم، دولت سالانه این ۳ میلیارد صوم را پس‌انداز خواهد کرد. با این پول می‌توان یک سری مشکلات اجتماعی را حل کرد. اول از همه، ما می‌توانیم مسائل مربوط به مراقبت‌های بهداشتی را که اکنون نگران‌کننده همه شهروندان ما است، حل کنیم. اگر قبلاً چنین عملی منحصر در خارج از کشور انجام می‌شد و حدود ۶۰-۷۰ هزار دلار هزینه داشت، اکنون چنین عملی در اینجا قابل انجام است و هزینه آن حدود ۱۰ هزار دلار خواهد بود.

این بیمارستان آینده بسیار خوبی دارد. این اولین موسسه در نوع خود در آسیای مرکزی است که در کشور ما افتتاح شد. در آینده قرار است عمل‌هایی روی قلب و کبد انجام شود. اکنون در حال بررسی گزینه‌هایی برای گسترش ساختمان هستیم تا بتوانیم از کشورهای همسایه نیز پذیرای بیماران باشیم. به احتمال زیاد، ما یک ساختمان اضافی خواهیم ساخت.

منبع:

<https://kabar.kg/news/zdorovaia-natciia-zdorovaia-strana-ocherednoe-interv-iu-sadyra-zhparova/>

«می‌توانند به یک ابزار تبلیغاتی تبدیل شوند» روسیه شروع به ساخت مدارس در قرقیزستان کرد

۱۲ شهریور

روسیه ۹ مدرسه در قرقیزستان خواهد ساخت. صادر جباروف رئیس‌جمهور قرقیزستان و ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه در قالب یک تماس ویدیویی ساخت سه مدرسه اول در بیشکک، باتکن و قاراقول را آغاز کردند. انتصاب رهبران در این مدارس توسط دولت روسیه انجام خواهد شد.

۱۰ شهریور، نمایندگان نهاد ریاست جمهوری در محل ساخت و ساز مدارس حاضر شدند و یک تماس ویدیویی بین سران دو کشور ترتیب داده شد.

صادر جباروف در سخنرانی خود گفت که تدریس در مدارس جدید به زبان روسی انجام خواهد شد: «من خوشحالم که در هر استان کشور ما و در شهرهای بیشکک و اوش، با حمایت شخصی ولادیمیر ولادیمیرویچ، ۹ مدرسه مدرن ساخته خواهد شد که هر کدام برای ۱۲۲۴ دانش‌آموز طراحی شده‌اند. این مدارس به تمام وسایل ضروری، از جمله تجهیزات پیشرفته و مدرن، استخر، امکانات بهداشتی و ورزشی مجهز خواهند شد. فارغ‌التحصیلان این مدارس از دو کشور گواهینامه دریافت خواهند کرد. آموزش در مدارس جدید به زبان روسی انجام خواهد شد و برنامه درسی بر اساس استانداردهای دولتی هر دو کشور خواهد بود».

ولادیمیر پوتین نیز به نوبه خود اطمینان داد که مدارس در حال ساخت مطابق با استانداردهای بین‌المللی خواهند بود: «موسسات آموزشی جدید به پیشرفته‌ترین فناوری‌ها مجهز خواهند شد که به آسان، جالب و هیجان‌انگیز شدن فرآیند یادگیری کمک می‌کند. در عین حال، ساختمان‌های مدارس با در نظر گرفتن تمام استانداردهای ایمنی طراحی شده‌اند، از جمله با در نظر گرفتن ویژگی‌های قرقیزستان، این امر در مورد خطرات زلزله صدق می‌کند. هزینه ساخت و تجهیز مدارس، از جمله زیرساخت‌های ورزشی، استخرهای شنا، ارائه ادبیات آموزشی را روسیه بر عهده می‌گیرد».

رئیس‌جمهور روسیه همچنین افزود که متخصصان روسی و همچنین معلمان قرقیزستانی که آموزش‌های ویژه‌ای را در دانشگاه‌های روسیه دیده‌اند، در این مدارس تدریس خواهند کرد.

گفته می‌شود که قرار است ۵۰۰ میلیون روبل برای ساخت هر ۹ مدرسه اختصاص یابد. سه مؤسسه آموزشی اول را قصد دارند تا سال ۲۰۲۵ راه‌اندازی کنند و بقیه را تا سال ۲۰۲۹.

صادر جباروف در سخنان خود تاکید کرد که در سال‌های اخیر «رشد علاقه جوانان قرقیزستان به تحصیل در روسیه و یادگیری زبان روسی به ویژه محسوس بوده است». پوتین هم گفت که «پروژه‌های آموزشی متنوع تا حد زیادی به لطف حمایت و مشارکت شخصی صادر جباروف که تلاش زیادی برای حفظ جایگاه زبان روسی در قرقیزستان انجام می‌دهد، امکان‌پذیر شده است». وی یادآور شد که «این شرایط منحصر به فرد نشان می‌دهد که قرقیزستان برای توسعه روابط با روسیه اهمیت زیادی قائل است».

گفته می‌شود که مدیران مدارس جدید پس از توافق با وزارت آموزش و علوم قرقیزستان توسط طرف روسی منصوب خواهند شد. برخی از فعالان نسبت به این موضوع ابراز نگرانی کردند. کیش بیک سیدنظروف کارشناس آموزش معتقد است که مدارس جدیدی که قرار است با هزینه روسیه ساخته شود، باید توسط قرقیزستان اداره شود.

کیش بیک سیدنظروف

او می‌گوید: «از آنجایی که مدارس در قلمرو قرقیزستان قرار دارند، باید از قوانین ما تبعیت کنند. بنابراین لازم است مسائل مربوط به سیستم مدیریت به وضوح شناسایی شود. به عنوان مثال، اگر قرقیزستان مدرسه‌ای در روسیه بسازد، آیا آن را مدیریت می‌کند و کارمندان را آموزش می‌دهد؟ این یک کار مزخرف است».

سال گذشته، دومای دولتی روسیه یک برنامه آموزشی عمومی یکپارچه برای همه مدارس تصویب کرد. گزارش شده است که از این پس کتب درسی مدارس فقط با دستور دولتی تهیه می‌شود. از آن زمان، به کتاب‌های درسی جدید تاریخ بخشی به نام «عملیات ویژه نظامی» را اضافه کردند. مقامات روسی تهاجم به اوکراین را چنین می‌خوانند. علاوه بر این، کتاب‌های درسی همچنین می‌گویند که پس از اعمال تحریم‌ها بر روسیه و خروج شرکت‌های خارجی، «فرصت‌های شغلی فوق‌العاده‌ای در تجارت برای جوانان باز می‌شود».

آی بیک تینیزبایف فعال مدنی معتقد است که این نوآوری‌های روسی در مدارس ساخته شده در قرقیزستان نیز اعمال خواهد شد. او ابراز عقیده کرد که این مدارس می‌توانند به ابزاری تبلیغاتی برای کرملین تبدیل شوند.

آی یک تنیایف

«بعد از اینکه مدارس در اینجا ساخته شوند، چه برنامه‌ای در مدارس تدریس می‌شود؟ مقامات قرقیزستان باید این نکته را روشن کنند. روسیه استانداردهای جدیدی را پذیرفته است. حمله به اوکراین در کتاب‌های درسی تاریخ گنجانده شده است. روسیه در صفحات این کتاب‌های درسی آشکارا دیدگاه‌های خود را برای دانش‌آموزان تبلیغ می‌کند. حال تصور کنید که پس از ساخت این ۹ مدرسه هزاران دانش‌آموز در قرقیزستان با این کتاب‌های درسی تبلیغاتی که مطابق با استانداردهای روسیه و پوتین است، شستشوی مغزی داده می‌شوند. این باید تحت کنترل باشد، این یک تهدید بزرگ برای قرقیزستان است. به دانشگاه قرقیز-روسی اسلاوی که توسط روسیه ساخته شده است، نگاه کنید. در آنجا آموزش به زبان روسی انجام می‌شود، ایدئولوژی خاصی به دانش‌آموزان القا می‌شود و احتمالاً پس از فارغ‌التحصیلی، فارغ‌التحصیلان نه به قرقیزستان، بلکه به روسیه خدمت خواهند کرد».

دانشگاه قرقیزی-روسی اسلاوی که تنیایف از آن یاد می‌کند، سال ۱۹۹۳ بر اساس توافقنامه‌ای بین دولت‌های قرقیزستان و روسیه افتتاح شد. تحصیل در این دانشگاه به زبان روسی انجام می‌شود. به فارغ‌التحصیلان این دانشگاه مدرک‌های قرقیزی و روسی اعطا می‌شود. روسای این دانشگاه توسط وزارت آموزش روسیه و با توافق وزارت آموزش و علوم قرقیزستان منصوب می‌شوند.

صادر جباروف در مراسم گذاشتن سنگ بنای سه مدرسه، از افتتاح مرکز دانشگاه دولتی مسکو در مقر دانشگاه دولتی اوش و آماده‌سازی برای افتتاح شعبه دانشگاه دولتی مسکو در قاراقول خبر داد.

دویشون شاماتوف استاد دانشگاه نظربایف در قزاقستان عقیده خود را به اشتراک گذاشت که موسسات آموزشی که با هزینه یک کشور خارجی افتتاح می‌شوند، باید تحت کنترل دائمی باشند.

دویشون شاماتوف

«من از ساخت مدارس توسط هر کسی حمایت می‌کنم، اما باید تحلیل کرد که هدف روسیه از ساخت مدارس در قرقیزستان چیست، آیا می‌خواهد نفوذ خود را با این کار گسترش دهد، زیرا اتباع قرقیزستان در مؤسسات آموزشی ساخته شده توسط کشورهای خارجی تحصیل می‌کنند. مدارس که به هزینه دولت‌های خارجی ساخته می‌شوند، نباید سیاست دولت دیگری را دنبال کنند، بلکه در راستای منافع قرقیزستان کار کنند. در صورت لزوم، باید روند را زیر نظر داشته باشید و خطاها را گوشزد کنید. اگر مؤسسات آموزشی سایر کشورها ایدئولوژی خود را القا کنند، ممکن است تأثیر منفی بر شکل‌گیری جامعه قرقیزستان داشته باشد.»

در قرقیزستان که زبان روسی به عنوان زبان رسمی شناخته می‌شود، بیش از ۲۵۰ مدرسه روسی‌زبان وجود دارد که بیشتر آنها در بیشکک قرار دارند.

در فوریه ۲۰۲۱ اداره آموزش شهرداری بیشکک دستور افتتاح کلاس‌ها و گروه‌های قرقیزی در مدارس و مؤسسات آموزش پیش‌دبستانی را که در آن آموزش به زبان روسی انجام می‌شود، صادر کرد.

به گفته وزارت آموزش و علوم، از ۱۰۳ مدرسه در بیشکک، ۱۴ مدرسه به زبان قرقیزی و ۱۶ مدرسه به زبان روسی تدریس می‌کنند و ۷۳ مدرسه باقی‌مانده به دو زبان آموزش می‌دهند.

۲۶ تیر صادر جباروف قانون «درباره زبان دولتی» را امضا کرد که بر اساس آن تهیه اسناد در ارگان‌های دولتی باید به زبان قرقیزی باشد و نسخه به زبان قرقیزی اصل اسناد و قوانین حقوقی محسوب می‌شود. رویدادهای رسمی نیز باید به زبان دولتی برگزار شوند.

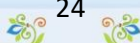
۲۸ تیر سرگئی لاوروف وزیر امور خارجه روسیه در نشست با سران سازمان‌های غیرانتفاعی روسیه در مسکو از تصویب این قانون در قرقیزستان انتقاد کرد و مدعی شد که تلاش‌هایی برای «تجاوز به زبان روسی» صورت گرفته است.

بیانیه لاوروف به طور فعال در جامعه قرقیزستان مورد بحث قرار گرفت. صادر جباروف نیز به انتقادات این مقام روسی پاسخ داد و گفت که هیچ اصلی «درباره تبعیض زبان روسی» در قانون وجود ندارد و زبان روسی همچنان زبان رسمی است.

قانی‌بیک عثمان‌علی‌یف رئیس کمیسیون زبان دولتی و سیاست زبان در مورد تصویب قانون زبان دولتی بیان داشت که این قانون نه برای تبعیض علیه زبان روسی، بلکه برای بالا بردن سطح زبان قرقیزی تصویب شده است.

منبع:

<https://rus.azattyk.org/a/32576617.html>

اخبار کوتاه

۷ شهریور - صادر جباروف آکادمی باشگاه فوتبال «بارسلونا» را در جلال آباد افتتاح کرد

در این مراسم بزرگ اسطوره‌ها و رئیس باشگاه اسپانیایی حضور داشتند. جباروف تاکید کرد که ساخت آکادمی یکی از بزرگترین امکانات زیرساختی در عرصه فوتبال نه تنها در قرقیزستان، بلکه در آسیای مرکزی است. وی ابراز امیدواری کرد که به لطف آکادمی تعداد بازیکنان و مربیان قوی فوتبال در کشور افزایش یابد و شاگردان برای تیم ملی قرقیزستان بازی کنند. رهبر کشور افزود: «من خودم یک بازیکن فوتبال هستم، اما کشتی و بوکس را دوست دارم و جناب آقای تاشی‌یف (رئیس کمیته دولتی امنیت ملی) یک کشتی‌گیر است، اما فوتبال را دوست دارد. سهم او در افتتاحیه آکادمی فوتبال بسیار بزرگ است.»

منبع:

<https://ru.sputnik.kg/20230829/barselona-akademiya-otkrytie-dzhalal-abad-1078193142.html>

***

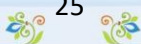
افتتاح سردیس سایاق‌بای قارالایف ماناس‌خوان بزرگ قرقیز در مجارستان

سلطان رایف دبیرکل سازمان TURKSOY خبر داد داد که در مجارستان سردیس سایاق‌بای قارالایف به طور رسمی افتتاح شد. در این مراسم لازلو کوور رئیس پارلمان مجارستان، سویون‌بیک کاس‌مام‌بیتوف دبیر دولتی قرقیزستان و دیگران حضور داشتند. سردیس ماناس‌خوان قرقیز کار مجسمه‌ساز مجارستانی گیورگی لانتوس است. رئیس مجلس مجارستان گفت که حماسه «ماناس» امپراتوری عقل و ارزش‌های معنوی است.

منبع:

<https://ru.sputnik.kg/20230829/budapesht-pamyatnik-sayakbaj-karalaev-1078189777.html>

Культурное представительство
при Посольстве
Исламской Республики Иран
в Кыргызской Республике
دانشگاه فرهنگستان جمهوری اسلامی ایران - قزوین

